

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . . . 50 K Félévre . . . . . 220 K
 Helyi előfizetésre . . . . . 110 K Egész évre . . . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főszerkesztő: Dr Komlós Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A keresztyén szövetkezetek

A zsidóság tultengő hatalmi pozíciójának nem a jellembeli kiválóság, hanem az üzlet iránti fejlettebb érzék az egyedül elfogadható magyarázata. A zsidó fajzat nem józanabb, nem munkaszeretőbb, nem törekvőbb és nem eszesebb a magyarnál, de jóval több benne az élelmesség, a gyakorlatias szellem és a vállalkozói merészség. S ezek a faji tulajdonságok tették őt nemcsak szerencsétlen hazánk, de az egész világ gazdasági életének korlátlan urává. Szószaporítás ma már bővebben beszélni erről.

A letargikus álmából ébredő magyarság egyes jelentéktelen excassator kivételével, melyek azonban jogos felháborodásának természetes kilobbanásai, kultur-nemzethez méltó önuralommal látott hozzá veszélyeztetett hatalmi pozícióinak visszaszerzéséhez és biztosításához. Keresztyén termelő és fogyasztó szövetkezeteket létesített s azon az oldalon kezdte meg a zsidóság tultengő hatalma elleni akcióját, amelyen az legérzékenyebb és legsebezhetőbb: a gazdasági élet terén. A keresztyén szövetkezetek ma már számottevő tényezői a magyar nemzet gazdasági vérkeringésének és minden öntudatos, becsületes magyar embernek erkölcsi kötelessége, hogy teljes erejével támogassa őket. Mert jelszavakkal sohasem fogja a nemzet fojtogató zsidó járszalagját elmentszeni tudni, s nem fogja jövőndő feltámadásának megalapozni. A keresztyén szövetkezetek azok a tisztas levelező csatornák, amelyeken keresztül a keresztyén nemzeti gondolat megvalósításához eljuthat.

Jól látják ezt a zsidó nemzeti offenzívát irányító vezetők és azok fizetett bérencei. Jól látják és jól tudják s máris munkához láttak, hogy a keresztyén szövetkezetek nemzeti szempontokból felbecsülhetetlenül fontos tevékenységét ellensúlyozzák. Hatalmas zsidó tőke bevonásával bevásárlási központokat akarnak létesíteni, melyek észrevétlenül szívják magukba a magyarság verejtékkel keresett fillérjeit ismét a zsidó bankárok zsebeibe. Főfegyverük ebben a nemzet ellen irányuló alattomos manőverben előreláthatólag az lesz, hogy jelentékeny összeget dobnak áldozatul az egyenlőtlen verseny sikerének biztosítására. Ahogy ezt a zsidó harcimodort és fegyvert szomorú tapasztalataiból eléggé ismerheti a magyar.

Hazafi kötelességünk és saját jól felfogott érdekünk, hogy ennek a judeo-liberál-demokrata irányból jövő minősíthetetlen merényletnek józan öntudatunkat és tisztánlátó ítélőképességünket, s ha szükségesnek mutatkozik, áldozatkészségünket is szembehelyezzük. Vegyük pártfogásunkba, s minden erőnkkel támogassuk a keresz-

tyén termelő és fogyasztó szövetkezeteket. Jegyezzünk üzletrészeket s adjuk nélkülözhető filléreinket annak a nemes, magaslatos gondolatnak megvalósításához, amely

urrá teszi a magyart Magyarországon és biztossá a nemzet mielőbbi feltámadását. Legyünk résen és legyünk már egyszer előrelátók!

Giswein, az „elfajzott” főpap

A Galilei-kör előadója volt

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, febr. 28. (Nemz. S. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyedtizenegy órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Napirend előtt Grätz Gusztáv külügyminiszter szólal fel s kijelenti, hogy tényleg tagja volt egy szabadkőműves páholyának, de az ott történtek annyira visszataszították, hogy kilépett onnan.

Legeza Pál a mentelmi bizottság jelentését terjeszti be Gaal Gaszton ügyében.

Giswein Sándor személyes kérdésben válaszol Hegedüs György azon kijelentésére, hogy egy főpap a keresztyének ellen dolgozik. Leszögezi, hogy Csernoch János hercegprímás is elítélte a zsidóüldözést. Mint pap, veszedelmesnek tartja a zsidókérdés ilyenén való tárgyalását.

Reflektál Szabó József támadására is, aki szerint a liberális blokk a keresztyéni gondolat ellen dolgozik. 25 éves politikai és 40 éves irodalmi multja bizonyítja, hogy a keresztyén eszmé mellett dolgozott.

Hegedüs György válaszol Gisweinnek. — Giswein 25 év előtt nem így beszélt, azóta biztosan „elfajzott”. (Derűtség.) Giswein a Galilei-kör előadója volt nem is olyan régen. Giswein viszonzalással után megkezdik az állami italmérési illetékről szóló törvényjavaslat tárgyalását, amit Erődy-Harraci Béla előadó ismertet s ajánlja elfogadásra.

Kerekes Mihály elfogadja a javaslatot.

Haller József szintén elfogadja a javaslatot. Követeli, hogy a galíciaiak ne kapjanak italmérési engedélyt.

Bródi Ernő szintén helyesli, hogy csak magyar állampolgár kapjon italmérési engedélyt. Hegedüs Lórántot tartja a legmegfelelőbbnek a pénzügyminiszteri székben.

Ezután Sztérenyi József személyi kérdésben szólal fel.

Meskó Zoltán: Mosakodnak a szabadkőművesek!

Sztérenyi: 21 év előtt tagja volt egy szabadkőműves páholyának, de kilépett rövidesen. Az a páholy, amelynek tagja volt, hazafias működést fejtett ki.

Henczer István elfogadja a javaslatot.

Erekly Károly szól emután a javaslatához. Kritizálja Hegedüs pénzügyminiszter működését. Sajnálja, hogy a kormánynak megadták a kivételes hatalomról szóló törvény meghozzászabítását.

Kritizálja a földgáz szerződést. Helyesli az italmérési illetékek felemelését. A javaslatot nem fogadja el.

Béniárd Ágoston népjóléti miniszter személyes kérdésben válaszol Szabó Józsefnek, aki azt állította, hogy ő olyan kijelentést tett, miszerint undorodik a munkásságtól. Ezt visszautasítja. Ő azt mondotta, hogy hazánk és nemzetünk tönkretévedői között helyet foglaltak a szociáldemokraták is.

Szabó József után Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter válaszol Ereklynek. Erekly azt hiszi, hogy ő buktatta meg Korányit, pedig téved.

A földgázszerződést nem ő kötötte, hanem elődje, de vállalja érte a felelőséget. Az italmérési engedélyek revíziója folyamatban van. Elsősorban a hadirokkantak és öregek jönnek számításba.

Erekly Károly személyes megtámadtatás címén válaszol Hegedüs Lórántnak.

Elnök emután a vitát befejezettnek jelenti ki. Napirendi előterjesztés után az ülés 2 órakor véget ért.

A becsületes közvitéz

Budapest, febr. 28. Félhivatalosan jelentik: 1920 december 28-án Bosznay Károly vasi gyalogezredbeli közvitéz a Károly-laktanya előtt állt őrséget, mikor oda ment hozzá Kovács Mihály munkás, aki megszólította Bosznayt és bolsevista eszmék terjesztésére akarta rábízni. Bosznay távozásra szólította fel a munkást, majd mikor Kovács megismételte ajánlatát, letartóztatta.

A hadosztálybíróóság ma hozta meg ítéletét Kovács Mihály felett s 2 évi súlyos börtönrre ítélte. A Kormányzó pedig a lelkiismeretes katonát tizedessé léptette elő, 1000 korona jutalmat adott neki és köszönetét fejezte ki hazafias magatartásáért.

Nyomdász-sztrájk Budapesten

Budapest, február 28. (N. St. t. j.) Az összes budapesti nyomdászok sztrájkba léptek. A budapesti Lapkiadók Szindikátusa mai ülésén elhatározta, hogy tekintettel a nyomdász-sztrájkra, reggel és este egy közös lapot adnak ki, melyet egyetemi ifjuság szed ki. Ma délelőtt

és délután a lapok a sztrájk miatt már nem jelentek meg.

Ankét a vagyonszállás ügyében

Budapest, febr. 28. Vasárnap délelőtt Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter elnökletével pénzügyi szaktanácskozás kezdődött, amelyen felszóltak az összes volt pénzügyminiszterek és meghívott bankigazgatók is. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy olyan törvényjavaslatot terjeszt a nemzetgyűlés elé, amely az állami kölcsönök kamatját 3 százalékban állapítja meg. A hadikölcsön jegyzőknél kettős hasznok lesz. A tisztviselők, hadiözvegyek, árva katonák, árva alapok hadikölcsönkötvények helyett 5 százalékos új magyar járadékot kapnak, másodsorban a 100 ezer koronán alul jegyzők a vagyonszállást hadikölcsönökkel fizethetik a hadikölcsönök névértékét 100 koronával számítva. Azonban a vagyonszállásnak csak a felét lehet ezzel fizetni.

Elfogadták Popovics Sándornak indítványát, hogy a vagyonszállásról szóló II. törvényjavaslatban a záloglevelekre s nagy állami kötvényekre szintén 20 százalékos vagyonszállást vessenek ki.

Szerelmi dráma Hajdunánáson

Hétesztendős bűn a bíróság előtt

Véres szerelmi dráma játszódott le még háború előtt, 1914-ben; újév másodnap-Hajdunánáson. Tajthy Béla 22 éves vaszkedőseggel több revolverlövessel agyon-titkos menyasszonyát, Szigeti Gizella 17 leányt, majd önmaga ellen fordította a revolvert. Szigeti Gizella azonnal meghalt, míg Tajthy csak könnyebb sérülést ejtett magán, s később felépült. Közben kitért a háború, Tajthy bevonult katonának, úgyhogy csak más héttel múltán vonhatta felelősségre Tajthy a bíróság. Elnök Bényey Gyula tanácskés volt, a vádat Bod Kálmán kir. ügyész vezette.

Az ügyész szándékos emberölés büntetési-vádolatja Tajthy Bélát.

Elsőnek a vádlottat hallgatják ki. Csenjambor fiatalembernek látszik.

Halkan, reszkető hangon, összefüggés-mentesen mondátokban adja elő az eseményeket.

Gizivel — az elhunytat így szólítja — minden határozatát el, hogy megölje magát. A szövegekre nem emlékezik vissza. Szerette Tajthyon a leányt, most is elcsukódik a hangja, amikor Béla beszél. Ezután a tanúhallgatásokat vezeti meg. Tajthy Benjáminé, a vádlott leánya, nem akar vallani.

A következő tanu Daróczy Imréné, hajdunánási fényképező felcsépe. Az ő házában játszódott le a véres dráma. Az elhunyt Szigeti Gizellát régóta ismerte, a szomszédjukban lakott Izsó Lászlónénál, aki a testvére volt a vádlottnak. Hozzá mindennap átjött a leány, és minden titkát-baját elmesélte. Szinte másodikként volt neki.

Elmesélte a leány, hogy megismerkedett Tajthy Béla nevű fiatalemberrel, aki az újközéleti fénye lesz. Már titkon el is jött magukat. Nemsokára be is mutatta Tajthyt, aki ezután többször megfordult a lakásukban. Leakarták párosan fényképeztetni magát. A dráma előzményeit a következőkben meséli el:

Újév másodnapján eljött hozzá Tajthy Béla a fiával áthívatta oda Szigeti Gizellát is. Béla sirva kívánt boldog újévet neki, de a leány percben már ismét jókedvű volt. Az ő beszámolója szerint a leány kissé úgy félt a foglalkozott Tajthyval. Elkezdett dalolni: „Annyit adok én magára, mint a kötőanyag a zagyára!” — Majd arról beszélt, hogy mit szeretne el a temetésén.

Ezután kiment a szobából. Nemsokára a zaját hallotta s a kis fia rémülten szaladt ki a szobából. A következő percben Tajthy Béla az ajtón, magához szorítva Gizellát, kezében revolver. Gizellának lecsüngött a fejét, és elesett. Erre rákiáltott Tajthyra:

Mit csinált a lakásomon gazember?

Tajthy jajgatva mondotta:

Gizuskám, Gizuskám! . . . majd ma meghalok és elesett.

Elnök kérdésére előadja, hogy Szigeti Gizellát jékkendő, énekes, vidám lányként ismerte. Szeretett udvarlótatni magának. Nem tudta, hogy öngyilkos akart volna lenni, mert nem vette az életet.

Ifj Daróczy Imre, aki jelen volt az első tárgyalásnál, a következőket vallja. Ő az asztal mellett ült és számolt. Szigeti Gizella odajött hozzá s feléje hajolva nézte mit csinál. Tajthy Béla álmában állott. Egyszer csak lövést hallott mellette s süvített el. Tajthy Béla meghalt. Tajthy Béla, de nem találta. — Gizella rászólt Tajthyra:

— Ne bolondozzon már!

Ekkor Tajthy Béla magához szorította a leányt és szöveg nélkül többször rálőtt. Ő többször rálőtt, mivel ijedtében kiszaladt az udvarra.

Daróczy Imre fényképező elmondja valójában, hogy újév első napjának délutánján eljött hozzá Tajthy Béla és Szigeti Gizella. Eközben megkért lemezekért s mikor vissza jött, látta, hogy a férfi és a leány szorosán egymáshoz szorultak. Ő megállta az ajtó mellett s látta, hogy a férfi egy revolverrel játszadozik. Ő megállta ezért őket s elvette a revolvert, de a vádlott visszaadta Tajthy Béla. Másnap Deb-

recenben utazott, így nem volt jelen a tárgyaláson.

Kihallgatják Izsó Lászlónét, az elhunyt nővérét. Náluk lakott a leány. A férjének vendéglőjében segédkezett a pincéreknek. Folyton hangosan zokog kihallgatása alatt, mire a vádlott is sirni kezd. Nem lehetett panasza oka — mondotta, — mert mindig szeretettel bántak velem.

Szabó Imre a következő tanu, elmondja, hogy Tajthy Béla több ízben küldött vele levelet Szigeti Gizellának.

Mitrónyi Gyula előadja, hogy a szilveszteri bál után kérdezte Szigeti Gizellától, aki szokatlannul komoly és levert volt, hogy mi baja van?

Százezreket lopott egy fogtechnikus inas

Elfogták a büntársakat is

Napokkal előbb Schusztér Ferenc Várutcai fogtechnikus feljelentést tett a rendőrségen a nála alkalmazásban levő F. J. fiatal-korú tanulója ellen, aki 270 ezer korona értékű platina kramponokkal ellátott műfogakat, azonkívül 15 ezer korona értékű fog-blombáláshoz való olvasztott aranyat lopott munkaadójától. A rendőrség megindította a nyomozást s annak eredményeként letartóztatta a kiskorú inast. F. J. kihallgatása során előbb tagadta tettét, de később elmondta, hogy a fogakat tényleg ő lopta el és azokat Zsatkó Károly foglalkozás nélküli kereskedőseggel összetördelte. A fogakról pedig a platina-kramponokat lecsavarták, majd az olvasztott arannyal együtt beállították a csak nemrégiben megnyitott Benedikt-féle ékszerészüzletbe és ott az aranyat és a 36 grammnyi platinát 25 ezer koronaért eladták. Elmondta még F. J., hogy egy másik alkalommal ugyancsak lopott Schusztér fogtechnikustól műfogakat, de azokról a platina kramponokat

— Majd megmondom esütörtökön vagy pénteken, válaszolta.

Csiky Kálmán pincér jelentéktelen vallo-mást tesz.

Ezután dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő adja véleményét. A lányt három lövés érte. egy a szívében, kettő a tüdejében ment keresztül. A szívlövés volt a halálos.

Majd a perbeszédre térnek át. Bod Kálmán kir. ügyész szándékos emberölésben kéri büntetésnek kimondani Tajthyt, a védelem érvelése után Tajthy Béla mond még pár szót védelmére, ami után a bíróság meghozza ítéletét. Tajthyt szándékos emberölés miatt 3 évi fegyházra s 5 évi hivatalvesztésre ítélték. A büntetésből 5 hónapot vettek kitöltöttnek.

Bod kir. ügyész kérte a vádlott letartóztatását, miután szökésétől lehet tartani. De a bíróság nem rendelte el letartóztatását s így Tajthy továbbra is szabadlábon marad.

Zsatkó Budapestre vitte és ott adta el szintén 25 ezer koronaért. A detektívek felkutatották ezt a Zsatkót, aki beismerte, hogy a platina-kramponok egy részével tényleg felutazott Budapestre s ott értékesítette is azokat. A detektívek most felmentek Zsatkóval a fővárosba, hogy felkutatassák és visszahozzák az eladott platinát. Schusztér fogtechnikus elmondta még a rendőrségen, hogy nagy kárt okozott neki a lopással F. J., mert a műfogak közül a fogak az értékesebbek, melyeket tanulója összetördelt.

Ugyanis a fogak német gyártmányúak s az anyagiánra, meg a nagy vámról való tekintettel a műfogak megfizethetetlenek, sőt egyáltalán nem kaphatók.

A rendőrség most eljárást indított a tavaj technikus tanonc ellen, de Benedikt ékszerész ellen is az orgazdaság miatt. Zsatkót pedig, ha a detektívekkel visszatér Budapestre, nyomban letartóztatja a rendőrség.

Hajdúföld-nyomda közgyűlése

A Magyar Nemzeti Könyvnyomda- és Lapkiadó vállalat r. t., vagy mint népszerűen nevezik: a Hajdúföld-nyomda vasárnap délután tartotta 2-ik évi rendes közgyűlését, Szent-Királyi Tivadar elnöklete alatt. A Kereskedő-Társulat díszterme csaknem egészen megtelt részvényesekkel, de még így sem volt képviselve annyi részvény, amennyi az alapszabályok módosításához van előírva, úgyhogy a tervezett módosítások ezúttal elmaradtak. Dr Iványi Béla egyetemi tanár, ügyvezető-igazgató ismertette a mérleget, az árszámadást, az igazgatóság jelentését és az üzleti eredmény felosztására vonatkozó javaslatát s végül a felügyelő bizottság javaslatát. A jelentés kapcsán hangtalan felállással adózott a közgyűlés a részvénytársaság egyik megalapítója: dr Dicsőfi József tiszta, nemes emlékezetének.

Az 1920-iki üzleti haszoneredmény 40,510 kor. 70 fillér, amit a közgyűlés az alapszabályok rendelkezése és az ennek megfelelő javaslat szerint osztott szét. Minden részvényre osztalékul 5 korona állapított meg, ami a 2. számú szelvény beváltásával a társaság irodájában március hó 10-től kezdve a hivatalos órák alatt kifizetetik.

A közgyűlés szép harmoniáját jól ismert berkekből igyekeztek megzavarni. Az „Egyetértés” fizetett embere: dr Ecsedi István és Vásári József kritizálták az igazgatóságot és a „Hajdúföld” irányát és szellemét, (!) ami a részvényesek túlnyomó többségének jó alkalmat nyújtott arra, hogy lelkesen tüntessen kedvenc lapja: a Hajdúföld és az annak minden sorából, minden betűjéből kisugárzó keresztyén és nemzeti gondolat mellett. A fennem hirdett nagy „felvonulás” bizony csufos kudarcra végződött, aminek nagyságát legkésebben illusztrálja a leadott szavazatok száma. A hivatalos listára esett 119 szavazat, az ellenzékire 26. Az igazgatóságba az elhunyt dr Dicsőfi József helyébe új tagul beválasztott dr Olchváry László ügyvéd, a felügyelőbizottságba kivétel

nélkül a régi tagok. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseit tudomásul véve, a közgyűlés részükre a felmentvényt megadta.

Az elnök buzdító zárószava: után a közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Bennünket: a Hajdúföld munkásait az a megdöbbentő bizalom és elismerés, melyet a debreceni keresztyén társadalom legkiválóbb tagjai ismételtelen oly nyilvánvalóan fejeztek ki irántunk és munkás igyekezetünk iránt, és az a szeretet, amelynek melege a közgyűlésen felénk áradt, megerősít további nehéz küzdelmeinkre. És arra buzdít és arra kötelez minket, hogy továbbra is az eddigi irányban, lankadatlan kitartással dolgozzunk. Nem fognak bennünk elcsúszni!

— Figyelmeztetés a kivándorolni szándékozókhoz! A m. kir. belügyminiszter urnak 12001/921 XI. BM. sz. rendelete alapján figyelmeztetem a város lakosságát, hogy ne engedjék magukat félrevezettetni az amerikai bankárok hajójegyügynökök és kivándorlásra csábító ügynökök által azon irányban, hogy visszavándorló honosaink s a kivándorolni szándékozók mellé kísérelőket adnak, kik megbízható, kifogástalan egyének s ugy a hajón, mint a szárazföldi úton, az utközben felmerült ügyeket elintézik s minden tekintetben gondoskodnak róluk, avagy távollevő hozzátartozóikkal érintkezésbe lépnek s magán vagy üzleti ügyeket lebonyolítják. Minthogy nagyon sok esetben bebizonyosodott, hogy ez esetben bebizonyosodott, hogy ezen lelkiismeretlen kísérelők, dacára annak, hogy ezen tettükért nagyobb összegeket zsarolnak ki, az utasokkal egyáltalán nem törődnek, a vállalt megbízatásnak eleget nem tesznek, felhívom a közönség figyelmét, hogy ha ilyen irányban bárkitől ajánlatot kapnak, avagy ilyen kísérelőül ajánlkozókra értesülnek, azt azonnal jelentsék fel az államrendőrségnek. — Rostás István, városi előljáróság vezetője.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

NAPI HIREK

A plakátok

Londonban megdöbbentő igazságokat tárnak az izraelnek élő és nemzeti ideáljairól megfélemező angol nép szeméi elé. Elmondják, hogy az angol ipar, kereskedelem, sajtó, művészet kizárólag zsidó kézben van, sőt még a kormányhatalmat, az angol kül és belpolitikát is zsidók irányítják. Akik a háborúnak hasznát látták, akik hadsereg bárók, lordok és milliommósok lettek, ott is a zsidók azok, akik a front mögött dőzsöltek, akik a kórházakban irodákban harcoltak, ott is a zsidók azok, akik a győzelem hasznát felhabzsolják, akik a drágaságot kamatoztatják, ott is a zsidók azok, akik éppen úgy, mint mindenütt a kerek nagy világon. Elmondják, hogy az angol népnek, ha nem akarja dicséletesen teljesen elveszíteni a hatalmat nagy birodalmát, hamarosan fel kell ébrednie, magához kell térnie és józan faji védelmi politikával védősíncot emélnie a zsidó terjeszkedés és elhatalmasodás ellen... A komoly és határozott angliusz bizonyára nem fog késekedni az intő-szózat értelmében cselekedni, csak a prágai Csonkamagyarországon alkudják el évről-évre a zsidókérdés radikális megoldását...

Fényes esküvő volt szombaton a köztisztviselő és közbecsülésben álló Kertész Imre földbirtokos családjában: fia László tartotta esküvőjét özv. Pásztor Jánosné bájós leányával Sárkával. A násznép, melyben a kiterjedt rokonságon kívül a város gazdatiszadalmának színe-java, valamint más úri társadalom is képviselve volt, a Magyar banda jólismert művészi játéka mellett a legjobb hangulatban kiválóan kiviradtig együtt volt. A magyar vendégszeretetről közismert házigazda és neje gondos és figyelmes rendezése méltó volt a család jó hírnevéhez. Számítalan jó kívánság fűződik a szép frigyhez.

Személyi hír. Sós Károly volt honvédelmi miniszter rokonai látogatására napok óta Debrecenben tartózkodik.

Milotay — a kereszténypartban. Dr. Milotay István, Debrecen város I. kerületének pártönkivüli képviselője, mint megbízható forrásból értesülünk, legközelebb belép a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártjába.

Bessenyei-ünnep Nyiregyházán. A nyiregyházi Bessenyei-kör, mint értesülünk, hétfőn este 8 órakor tartotta pár évi kényszerű pihenés után, évi megnyitó ünnepét, amelyet a magyar irodalom és művelődéstörténet egyik legnagyobb alakjának Bessenyei György emlékének szentel, halála 111-ik évfordulója alkalmából. Az ünnepi beszéd tartására Pap Károly dr. egyetemi tanárt, a Csokonai-kör alelnökét kérték fel.

Eljegyzések. Nagy József—Kovács Mária. Pálfi Ferenc—Okrós Katalin. Molnár Gyula—Pataki Erzsébet, Kiss Lajos—Tokaji Erzsébet, Erdős Sándor—Sarkózi Erzsébet, Nagy Károly—Halmai Ilona.

Segély a Református Tanáregyesületnek. Az Országos Ref. Tanáregyesület március 30-án nagygyűlést tart Debrecenben. Az egyesület a nagygyűlés költségeinek fedezésére 5000 kor. hozzájárulást kért a várostól. A tanács hétfői ülésén foglalkozott a kérelemmel és megszavazta a kért segély összegét.

A Székely Társaság esteje. A debreceni „Székely Társaság” elnöke dr. Darkó Jenő beadvánnyal fordult a városhoz, amelyben közli, hogy gróf Bethlen István, az Országos Menekültügyi Hivatal elnöke március 19-ikén Debrecenbe érkezik. A Székely Társaság ez alkalommal művészi estélyt szándékozik a menekültek javára rendezni, miért is a Csokonai-színház átengedését kéri. A tanács a szokásos kikötések mellett teljesítette a kérelmet.

Adófizetés a múlt évben. A városi adóhivatalba az elmúlt február hó folyamán összesen 9 millió 234.206,82 koronát fizettek be a múlt év februárjának 1.385.115,04 koronájával szemben. Érdekes, hogy hadinyereségadó címén 1 millió 181.918 korona folyt be februárban, az új telekértékadó címén pedig 271.066 koronát fizettek be a városi adóhivatalba.

Hogyan védekezzünk a kiütéses tifusz ellen?

A polgármester hirdetménye

A velünk szomszédos és városunkkal gyakori és sűrű forgalomban álló Balmazújvároson a kiütéses és hagymáz betegség annyira elterjedt, hogy már járványossá kezd válni. Ez a rendkívül veszedelmes és ragályos betegség úgy kerülhet el, ha az ember önmagát és lakását a legnagyobb tisztaságban tartja. A tudományos vizsgálatok megállapították, hogy a betegség a tetvek terjesztik.

Ezért úgy a saját, mint a közegészségügy érdekében felhívom a város lakóit, hogy főkezdjék mindenben a legnagyobb tisztaságra, ahol pedig tetvek mutatkoznak, azokat a leg gondosabban irtsa ki.

A Pelőci-dalkör tagjai felhívhatnak, hogy a március 15-iki hazafias ünnepély rendezésének megbeszélésére a dalkör helyiségében (Burgondia-u. 4.) pontosan jelenjenek meg ma, március 1-én este fél 8 órakor.

Vetőmag. A város területén hiányzó vetőmag pótlására a földművelésügyi miniszter ur 200 mm. arpat és 400 mm. zab vetőmagot engedélyezett. Ezen vetőmag ára 1600 korona, mely a jegyzésnél előre fizetendő. Felhívhatunk gazdáink, hogy vetőmag iránti igényüket a debreceni gazdasági egyesületnél mielőbb jelentsek be. Akik már előbb jegyezték vetőmagot, azok pedig a jegyzett mennyiség árát fizessék be az egyesületnél, mert ellenkező igényüket elvesztik.

Kinevezés. Budapestről jelentik, hogy a belügyminiszter a Debrecenben létesítendő közigazgatási tanfolyam igazgatójának Pákozdy Sándor alispánt nevezte ki.

A Casinó közgyűlése. A Debrecen szellemi elitjét magában foglaló legrégebbi társaság vasárnap délelőtt tartotta 83-ik évi rendes közgyűlést saját helyiségében, Wessprény Zoltán ny. főispán elnöke és a tagok élénk részvétele mellett. Dalny Barna tükör évi jelentését nagy figyelemmel hallgatták meg. A választmány alapszabályszerileg kilépő tagjait újra megválasztották s a megüresedett választmányi tagsági helyeket id. Kardos László gr. Szapary József, Jankovich Miklós, Suhajda Béla és dr. Tóth Lajos tagokkal töltötték be. Este a Casinó nagy termében 110 teretűes vacsora volt, ahol Magyar muzsikája mellett a késő esti órákig maradt együtt a társaság.

A mezőgazdasági bizottsági pótválasztások eredménye. Február hó 27-én, vasárnap este folyt le a mezőgazdasági cselédek és földmunkások csoportjának tagválasztása, amely az első alkalommal érdeklődők hiánya miatt megújult. A szavazás ezuttal eredménnyel járt. Megválasztották a következők: Rendes tagok: Vig Antal Jókai-u. 18., Harsányi János Teleki-u. 67., Madai István Vedres-dűlő 48., Molnár János Szotyori-telep Géza-u. 15. Pótagok: Szutor Ambrus Fancsika 61., Lévai Antal Bánk 16., Fiák Lajos Macs 71., Berta Ferenc Gazdasági akadémia.

Új iparendélyek. A tanács hétfői ülésén a következőknek adott iparüzési engedélyt: Svéd Pálnak mosó intézetre 300, Fraenkel Henriknek sörkereskedésre 2000, Kohn Hermannak baromfi-üzletre 1000, Fischer Andornak borkereskedésre 2000, Adler Miklósnak vendéglőre 2000, Schwartz Emilnek börtünynökségre 2000, Fahidi Antal és Dezsőnek fatereskedésre 2000, Haasz Dezsőnek rőfos kereskedésre 2000, Brün Zsigmondnak sertéskereskedésre 2000, Havas Pálnak szatocs üzletre 500, Nagy Ferencnek borbély üzletre 500, Sárge Istvánnak timár műhelyre 2000, Fahidi Antal és Dezső cement és cserépgyártásra 2000 korona díj befizetése mellett.

Baj van a cseh-fával. A város tudvalegleg rekompenciációs alapon 400 vagon fát vásárolt a fővárosi Jerus-cég utján Cseh-Szlovákiából. A szerződés szerint a fát február végéig le kellett volna a cégnek szállítania, de mindössze csak 48 vagonot kapott eddig a város. Az ügyre vonatkozó iratokat kiadták a tisztii főügyésznek.

Magyarország képviselete külföldön. A kereskedelemügyi miniszter megküldötte a debreceni ker. és iparkamarának a külföldön eddig létesített magyar követségek és képviseletek jegyzékét. Az érdeklődők a jegyzéket megtekinthetik a hivatalos órák alatt a kamaránál.

A tetvesség ellen a legbiztosabb eljárás a hajat és minden szőrt rövidre lenyírni, a testet pedig petroleummal bedörzsölni, utána megfürödni, vagy legalább az egész testet meleg vízzel lemosni. Ha a tetvek újra mutatkoznak, az eljárást ismételni kell.

Akinek a ruházata tetvesedett el, vigye, vagy küldje ki a monostorpályi-úton a Varga-utcai temető melletti fertőtlenítő intézetbe, hol azt gőzzel díjtalanul tetvetlenítik.

Csóka Sámuel,
polgármester h.

Második böjti délutánját a soc. missió társulat ifjúsági csoportja március elsején kedden délután 5 órakor a vármegyeháza dísztermében fogja megtartani. Az ünnepi beszédet P. Badalik Bertalan szent domokosrendi plébános mondja. A kísérelő műsor a következő:

1. Schubert F. „Ave Mária” énekl. Fereny Viktorné urnő.

2. Rachmaninoff „Prélude” Reger „Capriccio” zongorán előadja dr. Bessenyei Lajosné Fábry Irma urnő.

3. Verdi „Ima”, Révffy „Hiszek egy...” énekl. a róm. kath. vegyes énekkar dr. Kolvenz Rezső tanár ur vezetésével. Jegyek Antalffy József könyvkereskedésében s előadás előtt a pénztárnál válthatók. A tiszta jövedelem a menekültek felségélyezését szolgálja.

Hadirokkantak, hadiözvegyek, akik díjtalanul, vagy kedvezményes áron ruházati cikkeket jegyezték, ismételten felszólítanak, hogy a részükre kiutalt cikkeket (cipőt, felsőkabát) leköszöb március hó 15-ig a „Hadróka” Nemz. Szöv. irodájában (Szent-Anna-u. 12. sz.) átvegyék. Akik a jelzett időpontig át nem veszik, azok darabjai újabb jelentkezőknek fognak kiadatni.

Hangverseny a Bika kávéházban. Ma este 8 órai kezdettel a katonai vonós zenekar klasszikus műsorral hangversenyt tart. Belépődíj 10 kor., tisztéknek 5 kor.

Házasságkötések. Tolnai Gyula—Szabó Margit, Nagy Kálmán—Kovács Erzsébet, Nádasdi Lajos—Dobi Eszter, Csordás Géza—Karácsony Irma, Csapó Kálmán—Agy Margit, Matejko András—Jefcsák Klára, Pap László—Tóth Erzsébet, Kosztolányi László—Ujvári Erzsébet, Horváth Géza—Tóth Ilona, Kertész László—Pásztor Sára, Tarsai György—Kiss Mária, Kéki István—Bancsi Sára, Székely István—Rózsa Margit, Tóth Gábor—Mogyorósi Mária, Horváth István—Nemes Róza, Horog György—Kovács Eszter, Burai Lajos—Standler Julianna, Felényi Gusztáv—Morvai Piroška, Strausz Andor—Gáll Etelka.

A tolvaj cselédleány. Tegnap délelőtt a rendőrség fejjelentés alapján letartóztatta Janitor Erzsébet cselédleányt. — Janitor Erzsébet Schwarz Rezső munkaadójától több ezer korona értékű ruhaneműt, Seres Mihály házmestertől pedig 1 pár cipőt lopott, azonkívül gazdája nevében többektől 25—30 korona kölcsönöket vett tel. Kihallgatása során tetteit beismerte. Lopás és csalás miatt eljárás indult ellene.

Halálozások. Lukács Margit 3 hónapos, özv. Borsi Miklósné Madar Zsófia 73 éves, Bokor Gábor 22 éves Hajdu Istvánné Sági Róza 61 éves, Sarkadi József 11 éves, Homoki Irma 13 hónapos, Ludmány Irma 2 hónapos, Fischer Adolf 77 éves, Novák Berta Irén 5 hónapos, Borsi Sándor 24 éves, Tömöri János 4 éves, Pásztor Margit 10 hónapos, Dékány László 5 hónapos, Hollász Erzsébet 2 hetes, Racz Agota 23 napos, özv. Tarr Józsefné, Soos Erzsébet 68 éves, Bánki 1 napos.

Rendőri hírek. Életuntak. Dr. B. B. városunkban is jól ismert ügyvéd tegnap éjszaka folyamán állítólag életuntagságból felakasztotta magát lakásának konyhájában levő lámpakamrára. Mire észrevették, már halott volt. — Farkó Erzsébet 18 éves cselédleány tegnap reggel Honvéd-utca 9/a. szám alatti szolgálati helyén felakasztotta magát és meghalt. Tetteinek oka szerelmi bánat.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Halálhír. Mélyes fájdalomtól lesújtottan de Isten bőbeszédű akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy férjem, a szerető, gondos édesapa, gyermek, testvér, sógor és jó rokon **Kovács László** vendéglősa életének 47-ik, házasságának 15-ik évében, hosszas, de különösen 2 hónapi súlyos szenvedés után, 1921 február 27-én, hajnali 2 órakor csendesen elhunyt. Istenben boldogult kedves halottunk földi részét 1921 március hó 1-én, kedden délután 3 órakor fogjuk, a református egyház szertartása szerint a Wesselényi-tér 2-ik számú háznál tartandó ima után a Hatvan utcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Végtestességétélre rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debreczen, 1921 február 27-én. Áldás és béke drága poraira! Neje: öz. Kovács Lászlóné Diószegi Julianna. Szeretői gyermekei: Ilonka és Laetika, Édes anyja: öz. Kovács Sándorné Márkus Sára. Testvérei: Kovács Julianna, Kovács Sándor nejevel és gyermekei. Kovács Károly nejevel és gyermekei. Kovács Róza, Kovács Ferenc nejevel és gyermekei. Kovács Eszter. Hű gondozója: öz. Pap Ferenczné. Számos közeli és távoli rokonok nevében is! A temetést Csurka Kegyelet temetkezési intézet Kossuth-u. 8. sz. rendezi.

Gazdálkodó ifjak táncanfolyamának a hó 3-án, szombaton bevégző táncestélyt, próbált rendezek a Royal disztermében. Kezdeté u. 4 órakor, melyre az érdeklődőket ezton hívom meg. Tisztelettel ifj. Schaff János.

A vámpolpénz emelése. A debreceni kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedő és iparos érdekeltség figyelmét a Budapesti Közlöny 1921 február hó 11-iki számára, amelyben fontos vámpügyi rendeletek jelentek meg. Különösen lényeges az, amely a vámpolpénzt újra szabja meg, négy kategóriában, az egyes árucikkek gazdasági jelentősége szerint 1100, 1900, 3400 és 6900 százalékból. Ez a rendelet vámpolpénzt alapszabályban megváltoztatja. Addig is, míg a gyakorlati élet az új vámpolpénz hatását megmutatja, felkéri a kamara érdekeltségét, hogy szakmája szerint sziveskedjék átnézni a csoportosítást és esetleges észrevételeit sziveskedjék minél előbb megtenni a kamaránál. A Budapesti Közlöny február 11-iki száma a hivatalos órák alatt megtekinthető a kamaránál. Az új vámpolpénzt a vámpolpénzrel együtt nyomtatásban kiadni szándékozik a pénzügyi kormány. Akik beszerezni éhajtják, sziveskedjenek ezt a kamarával közölni.

Az „Akarat” fiókot alakít Debreczenben. A nagytemplom újrászentelésén az „Akarat” elnökgazdája Balogh J. Zoltán is részt vesz és ezt az alkalmat felhasználják az „Akarat” debreczeni tagjai, hogy megalakítsák a debreczeni csoportot. A gyűlésen a miniszteri vizsgálat eredménye is közölve lesz és Balogh elnök részletesen ismerteti fogja az „Akarat” terveit, egy a családi házak építésére vonatkozóan, mint egyéb terveit. A gyűlés idején helyét idejében közölni fogja az „Akarat” debreczeni és Hajdúvármegyei csoportjának előkészítő bizottsága.

Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban az új tanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére a hó 2-án, szerdán veszi kezdetét.

A titokzatos orchidea regény ára 15 kor. Curths Mahler Szép Miss Lillian regény ára 70 és felár kaphatók Antalffyúal Szent Anna és Varga-u. sarok.

Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.

Özv. Tóth Kálmáné és Társa nyakkendőkészítő és javító műhelye Péterfia-u. 53.

Benedikt Jenő ékszerész Verbőczy-u. 2. Aranyért, briliánsért és hamisfogakért továbbra is fizeti az elmúlt hét magas árait.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

SZÍNHÁZ.

Vadászat a népszerűsége. Egy megengedhetetlen rossz szokás kezd lábra kapni a Csokonai színháznak ezuttal nem látogató közönsége, hanem művészgárdája között: színpadra vinni olyan szerepen kívüli megjegyzéseket, mozdulatokat, sőt kulisszatíkokat, amelyek alkalmasak lehetnek a karzati népszerűség emelésére, de semmiesetre sem az előadás művészi minőségének fokozására. Az előadóművész életet ábrázol ugyan a festett falak között, de nem azt az életet, amelyet a maga sok ferdeségével valóságban élünk, hanem amelyet mi ölk ideálisnak elképzelünk. — Ezt az ideális életet szuggereálja belénk a színművész a színpadon, s mintegy átteszi a mi lelkünkbe. Nagyon káros és bosszantóan kellemetlenül érinti hát a művelő közönséget, ha ezt a művészi szuggesziót, ezt a lélekben felkeltett

illúziót egy nyers, oda nem való megjegyzéssel „ötletes” mozdulattal, vagy a kulisszatíkok leleplezésével maguk a művészek rontják le és tépik szét... Akár megdölgötlanlságból, akár a népszerűsége irányuló hatásadászat kedvéért kezdik is dívatbahozni egyesek, — megengedhetetlen az egy nagy művészi multu színház falai között. Nekünk a színház a nemzeti ideálok szentelt csarnoka, hová a magyar Góniusznak járunk időnként áldozni. Az illetékes tényezőknak legyen gondjuk arra, hogy a temperamentum ne lépje túl a megengedett határokat és ne profanizálja a mű élvező közönség áhitatát. Ha általánossá válik ez a rossz szokás, a Csokonai-színház egy-kettőre a harmadrendű kabarék nivójára súlyed le!

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden B), szerdán C) bérletben kerül színre Moliere **A fősvény** című vígjátéka László Gyulával a címszerepben.

Apró hirdetések.

Műhelyek

részletfizetésre eladók a vágóhid mellett villamos és kőut mentén, Bihar utcán 200-300 négyszögöl területekre feosztva, amelyek azonnal építkezni lehet, építkezésig pedig veteményezésre is alkalmas. Érdeklődők jelentkezhetnek — Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

Eladó

7 hold szántóföld gabonával bevetve város alatt Sámsoni sorompó mellett kőut mentén. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Elsőrendű

női és férfi munkacseréket és gyakorlott kézi himzőnőket állandó munkára felvesz Riskó és Társa női divatterme.

Sesztina Lajos

vaskereskedése
Piac-utca 23. sz.

Öntött vasedény

Bogrács,
Horg. fazék s háztartási cikkek kaphatók

Bentékezésre

és kihordásra jó házikoszt kapható Csománé Batthányi-utca 18.

Aranyat

mindenféle ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Forgács István

művészi
Bádogos-u.

Kövér és Altmann

szőlők, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Bélyeggyár és vésointézet

PAULÓ I.
Batthányi-utca 22.
Telefon 1365.

Koros Sándor

férfi-szabó Bolyai-utca Piac-u. 69.
Baját készítői elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Rikancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal lapunk kiadóhivatalában

Köztudomásu!

hogy aranyért, briliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árat fizetem

Benedikt Jenő

órák és ékszerész
Verbőczy-u. 2. sz. Iparkamara.

Családi ház

Paragó-utcan 6 szobás családi ház villamos mellett beköltözhető lakással eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19. szám.

Családi ház

Honvéd-utca elején Péterfia részben két rendbeli 4-4 ablakos utcai lakás. göré 6 lóra istálló nagy udvarral eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Eladó

a Várud-utcai temető hátamegetti Gróf Leiningen-utca 29. számú ház olosón részletre is. KIRÁLY népszöv. pénztáros. Batthányi-u. 6. Rendőrök, postások, vasutasok azonnal nézzék meg.]

Eladó stabilgőzgep

25 lóerős üzemekepes állapotban azonnali átvételre eladó Dezső László Maróthy-utca 19.

Gótsch Sándor

bankirodája DEBRECZEN Főposta mellett

Piac-utca 38. I. emelet.
Telefon interurban 7-95.

Külföldi pénzek vétele és eladása.

Helybeli pensintézeti és iparvállalati részvények vétele és eladása.

Tőzsdéi megbízásokat és külföldi kifizetéseket a legelőnyösebben lebonyolítok

Eladó fűszerüzlet

Eötvös-utcan nagyforgalmu sarok ház italmérőssel, 4 szobás lakással azonnali átvételre eladó Dezső L. Maróthy-utca 19.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkaszották, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „ÉVA” arcckenocs és szappan legelőnyösebben szereshetők be a Telefon 14-80

Korzó Droguerában Piac-utca 42.

Premiere lesz csütörtökön a Csokonai színháznak. A fekete pillangó Tatay Zoltán és Oláh Gábor kiváló operettje kerül bemutatásra bérletszünetes előadásban. Jegyeket már árusítja a színház pénztára.

Asta Nielsen főszereplésével az Isabel című öt felvonásos dráma és a Siunfein kisasszony című 5 felvonásos nordisk vígjáték az Apollóban.

Amerikai film: Főna a magas északon 4 felvonásos bűnügy. Bemutatja az Uránia.

A tőzsde.

Zürich, febr. 26. Magyar korona 117.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelőnyösebben vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Követeljemindenütt

GERŐ cég GAF készítményeit védjeggyel
Ha nem kapna kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia cég. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Cipőüzem: Budapest, I. Berezányi-u. 10
Nagybani osztály: Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Eladó a Vörösmarthy-u. 8 sz. ház!

Értekezhetni Blatner Kálmánnal Gy-utca 14.

Király-u. sarkán Király-u. felől 60 méteres fronttal, gyönyörű telok, nagyon szép hely.

Eladó

a nyíraesádi határban levő 14 magyar hold föld és 3 hold akacserdővel. A föld kucserizával és rozssal van bevetve. Bővebb felvilágosítást nyújt, ahol a vétel is megköthető

Gótsch Sándor
ingatlanforgalmi irodája. Debreczen, Piac-u. 38. I. emelet. Telefon 7-95.

Eladó ingatlanok:

Paragó-utcan 4 szobás lakás, Honvéd-utcan 6 szoba istállóval, Berezányi-utcan 4 szoba istállóval, Gerő-telep Irén-utca 2 szobás, Gerő-telep Kondor-utca 2 szoba Gerő-telep Kondor-utca 3 szoba pince. tizlet, italmérés istállóval eladó D. Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

GÓTSCH SÁNDOR

ingatlanforgalmi irodája DEBRECZEN

Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.
Telefon. Interurban 7-95.

Foglalkozik ingatlanok, házak földek telkek vételével és eladásával, földbérletek közvetítésével a legelőnyösebb feltételek mellett

Eladó szőlők

Sestakert Andrassy-uton 900 négyszögöl Komlóssy-uton 700 négyszögöl nyaraló. Léltai-uton 1700 négyszögöl nyaralóval eladó Dezső László irodája Maróthy-u. 19.